

NOTĂ
privind mecanismul instituțional de gestionare a deșeurilor în context regional
(în vederea finanțării din POS Mediu)

În data de 27 martie, la solicitarea ministerului, a avut loc o întâlnire de lucru cu experți angajați în diversele AT pentru pregătire proiecte de deșeuri. Scopul reuniunii a fost acela de a schimba opinii cu privire la cadrul instituțional optim de implementare a proiectelor și de operare a infrastructurii de deșeuri în județele beneficiare.

Principalele concluzii ale întâlnirii sunt prezentate în cele ce urmează:

- Circumstanțele locale privind infrastructura și gestionarea deșeurilor sunt relativ diferite de la un județ la altul. De aceea, la nivel central se stabilesc principiile de bază, iar la nivel local se stabilesc detaliile aferente fiecărui județ, pe baza analizei de opțiuni specifice, ținând cont de planul regional și județean.

1. Rolul ADI

- Baza legală pentru mecanismul instituțional aferent proiectelor regionale de deșeuri este reprezentată de *actul constitutiv al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară și de statutul asociației.*
- Statutul de asociere va include aspecte privind:
 - Planul de investiții pe termen lung cu privire la infrastructura de gestionare a deșeurilor
 - Rolul și atribuțiile ADI, rolul CJ și al diverselor AL în implementarea proiectului
 - Obligațiile de co-finanțare proiectului
 - Proprietatea asupra infrastructurii nou create
 - Mecanismul de operare a infrastructurii (colectare, transport, transfer, depozitare)
 - Mecanismul de plată a serviciilor de gestionare a deșeurilor (tarife, taxe sau mixt)
 - Planul multianual de evoluție a tarifelor sau taxelor

Notă:

Soluția unui management integrat al deșeurilor la nivelul fiecărui județ reprezintă o nouă concepție de gestiune a deșeurilor față de situația existentă, a cărei eficiență și sustenabilitate impune acordul și implicarea tuturor unităților administrativ-teritoriale de pe raza județului respectiv.

Pe de altă parte, este important și necesar ca toate unitățile administrativ-teritoriale să fie membre în ADI încă de la constituirea acesteia, deoarece exploatarea sistemului de management integrat al deșeurilor se va face prin intermediul contractelor de delegare a gestiunii, atribuite prin licitație publică. Ori, o unitate administrativ-teritorială care ar deveni membră a ADI ulterior încheierii contractelor nu va putea deveni parte la contractul de delegare semnat de ADI (în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale implicate), deoarece aceasta ar însemna o atribuire directă a acestui contract, respectiv delegarea gestiunii activităților de management al deșeurilor aferente serviciului de salubritate al respectivei unități administrativ-teritoriale.

- Statutul ADI va include, pe lângă aspectele menționate, care sunt competențele autorităților publice locale pentru care ADI primește mandat precum și modul de exercitare a acestora.
- Ca principiu, în statutul ADI, unitățile administrativ-teritoriale membre vor desemna CJ ca beneficiar al proiectului.

2. Rolul CJ

- În calitatea sa de beneficiar, conform Regulamentului european (aplicabil tuturor statelor membre beneficiare de fonduri structurale), *CJ este responsabil de licitare, contractare și plăți* pentru lucrările și serviciile aferente proiectului de investiții. *CJ va crea PIU* care va monitoriza aceste activități.
- De asemenea, *CJ va suporta costurile cu implementarea proiectului* (logistica necesară, plata salariilor PIU, etc.) și va fi responsabil de *întreaga organizare și funcționare a acestei unități*.
- *CJ va informa adunarea generală a ADI* despre derularea proiectului și va ține seama de avizul acesteia.
- Ca principiu, *CJ va fi proprietarul infrastructurii nou create* în proiect și *principalul sau singurul cofinanțator al proiectului*.

Notă:

Temeiul juridic al dreptului de proprietate al Județului îl constituie art. 10 alin. (6) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, astfel cum a fost modificată și completată prin OUG 13/2008, conform căruia: "sistemele de utilități publice sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții noi realizate în cadrul asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, aparțin proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale membre și se înregistrează în patrimoniul acestora conform prevederilor Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, pe baza următoarelor criterii (...) lit. b) - bunurile situate pe raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale vor aparține domeniului public al județului, dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sunt situate în același județ și județul este membru al asociației."

- Având în vedere că bunurile ce vor fi create prin proiect reprezintă infrastructura aferentă activităților componente ale serviciului de salubritate privind managementul deșeurilor, Județul va înființa, cu acordul unităților administrativ-teritoriale membre ale ADI, exprimat prin statutul ADI și actul constitutiv, *serviciul județean de salubritate*.

3. Operarea sistemului de management integrat al deșeurilor

- Depozitul ecologic ce va fi construit prin proiect va fi exploatat de către un operator privat (selectat prin licitație) ce va semna contractul de delegare cu CJ.
- CJ va informa adunarea generală a ADI cu privire la derularea contractului de operare a depozitului.

- În afara depozitului, sistemul de management al deșeurilor va fi corelat cu o anumită zonare în cadrul județului - pe criterii tehnice, economice, de relief etc.
- Operațiile aferente fiecărei zone arondate unei stații de transfer - colectarea deșeurilor, operarea stației de transfer și transportul către depozitul ecologic – vor fi în responsabilitatea unui singur operator (selectat prin licitație publică). Contractul de delegare *se va semna între ADI, în numele și pe seama AL deservite și CJ, pe de o parte, și operatorul privat, pe de altă parte*. Contractul va avea anexe aferente fiecărei localități dintr-o zonă, cu prevederi detaliate:
 - Dacă în localitatea respectivă se aplică taxă, tarif sau un sistem dual.
 - În cazul tarifului, se va stabili faptul că redevența se întoarce:
 - La CJ, dacă bunurile concesionate sunt numai în proprietatea acestuia.
 - La CJ și CL, dacă parte din bunuri au fost concesionate de CL.
- CJ va contracta probabil un împrumut bancar pentru asigurarea cofinanțării proiectului. Ca atare, CJ va plăti dobânda pe perioada construirii infrastructurii, iar la începerea operării, creditul se rambursează din redevența primită de la operatorul depozitului de deșeuri.
 - În cazul în care mai multe AL convin să co-finanțeze proiectul (din împrumuturi sau bugete locale), plata aferentă cofinanțării proiectului se va face tot de către CJ pe baza sumelor primite de la CL respective.